

NOMÉS JAZZ

Quaranta acres i una mula

JOAN RIAMBAU

joanriambau@hotmail.com

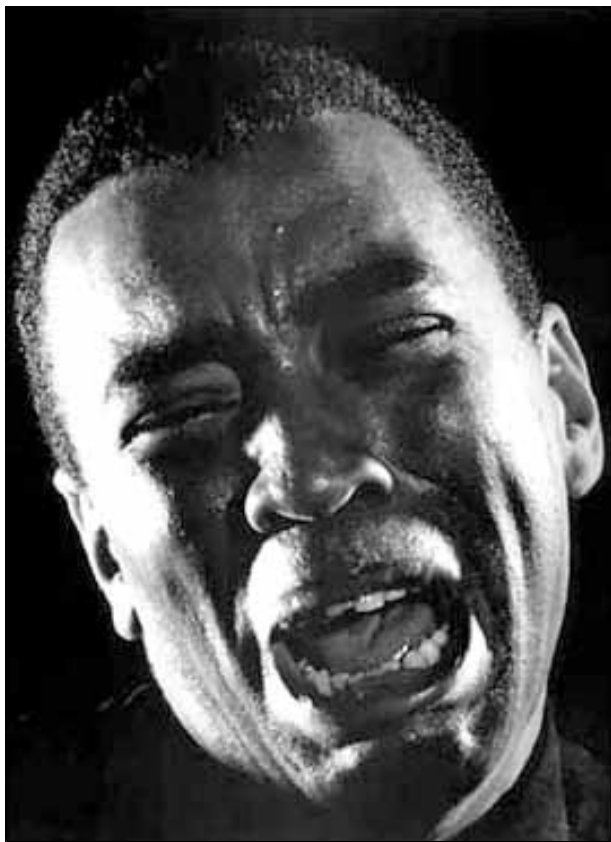
La reedició dels programes de la televisió nord-americana *Jazz Scene USA* ha permès descobrir el polifacètic Oscar Brown Jr. fent de presentador d'aquests mítics concerts que comptaven amb l'assessorament de Leonard Feather. Oscar Brown es va donar a conèixer primer a la ràdio en el seu Chicago natal, on els seus programes amb editorials marcadament polítics van anar passant d'una emissora a l'altra a mesura que els patrocinadors es queixaven de les seves opinions i el despatxaven. Mai ha abandonat una intensa activitat d'agitació social i ara participa en les campanyes contra la resposta militar nord-americana posterior a l'11 de setembre.

Va ser l'autor de diversos musicals, com *Kicks and Company* –que va provocar una forta protesta de la crítica pel que alguns van considerar “coreografies pèlviques”, en plena època del *twist*– i *Big Time Buck White*, amb un repartiment singular que incloïa Muhammad Ali i Donald Sutherland en els papers protagonistes.

Les seves composicions pròpies han estat interpretades per gent tan diversa com ara Mahalia Jackson, Abbey Lincoln, Billy Eckstine, Sammy Davis, Barbra Streisand, Nina Simone, Joe Williams, Lou Rawls i Diane Reeves, i va ser l'autor de les lletres de temes tan cèlebres com ara *Dat Dere*, de Bobby Timmons, *Watermelon Man*, de Herbie Hancock, *Work Song*, de Nat Adderley, i *All Blues*, de Miles Davis. Entre les seves cançons, *Forty Acres and a Mule* i *Brother Where Are You?* són algunes de les mostres més evidents d'una implicació política que ha fet que se'l consideri l'inspirador de figures com ara Gil Scott-Heron i Meshell N'Degéocello.

Oscar Brown sempre ha mantingut

que els negres americans han estat objecte d'un veritable segrest en ser portats als Estats Units com a esclaus i ser declarats ciutadans d'aquest país per un edicte. “El meu avi –afirmà– va néixer al Mississipi el 1860 i fins al 1868 no se'l va considerar una persona. I encara actuen com si no haguessin de demanar disculpes i no fossin culpables”. *Forty Acres and a Mule* és una àcida visió d'aquest dra-

LEIGH A. WIENER

Oscar Brown, autor de musicals i agitador social

ma, partint de la promesa feta pel general Sherman el 1865, després de la guerra civil americana, de donar a tots els esclaus alliberats quaranta acres de terra i una mula. Si bé alguns els van rebre, la mesura no es va estendre a tots els antics esclaus i, a més, el president Johnson va ordenar que les terres tornessin a mans dels confederats. També dramàtica és *Brother Where Are You?* –de la qual Ralfi Pagan, amb *Hermano dónde estás*,

va fer una excel·lent versió en clau de *latin soul*–, una cançó que malauradament continua sent d'actualitat i que reflecteix el desarrelament i la por de l'immigrant en arribar a una nova ciutat.

COMPOSITOR I INTÈRPRET

Al llarg dels anys, Oscar Brown ha anat alternant en la seva faceta de compositor i intèrpret els estils més diversos, des del seu homenatge al *ragtime* de Scott Joplin, fins al *bop* i el *soul jazz*, passant per la *bossa nova* i el calipso en la seva col·laboració amb el brasiler Luiz Henrique. Encara està en actiu, actuant ocasionalment, i fa uns anys va tornar a enregistrar un disc recolzat per l'orquestra alemanya de la NDR i amb la col·laboració de Stanley Turrentine i Pee Wee Ellis.

La seva discografia, breu però densa en experiències musicals, conté proves abundants de la seva genialitat i de la capacitat per integrar en el llenguatge del jazz els referents més variats tot mantenint-se fidel al discurs personal. Com ell mateix va declarar, es va formar musicalment abans de l'arribada del *rock and roll* i abans que aquest fenomen donés peu a l'etiquetatge sistemàtic de qualsevol música. “*Show business* (el negoci de l'espectacle) són dues paraules, i les etiquetes les posa el negoci”, afirma.

D'Oscar Brown s'ha dit que era *hip* o se l'ha anomenat *soul man*, però malgrat els esforços reivindicatius de músics de les noves generacions com ara Dean Bowman i Kelvyn Bell, encara es regateja abans de situar-lo entre els grans cantants del jazz modern. La història del jazz, sovint, escatima els reconeixements que dispensa. I a vegades, per fer justícia, no n'hi a prou a donar només quaranta acres i una mula.

TAL COM RAJA

‘Paté de Pedra’

LLUÍS LLORT

scultura@avui.com

Joan Josep (n'hi ha a totes les cases..., d'ases ja no, si més no en sentit estricta) Camacho (amb aixelles eixutes) Grau (“pas a través d'una costa abrupta”, accepció gens casual), després de coordinar el *fanzine Karn de Kafè* va prometre solemnement, amb els dits de les mans i els peus creuats, que no s'emmerdaria més en “projectes tossuts sense sortida a l'espai exterior”, però gràcies als creuaments, de dits i de neurones, ara ha repetit i augmentat l'experiència coordinadora en el volum *Paté de Pedra*, publicat per Emboscall Editorial.

Es tracta d'un recull poètic amb textos de més de vint autors (seré precís: vint-i-dos) entre els quals trobem noms ben coneguts pels lectors d'aquest suplement, com ara (per ordre d'aparició) Ester Xargay, Josep Pedrals, Dolors Miquel, Gerard Horta, Carles Hac Mor, Eduard Escoffet, Roger Costa-Pau i Enric Casasses, a més d'altres poetes en exercici fora d'aquestes pàgines, on, diuen, també hi ha vida cerebral: Víctor Sunyol, Òscar Rocabert, Bego Rocart, Albert Mestres, Lluís Illas, Lluís Freixas, Rafael Cruz, Antoni Clapés, Roc Casagran, Albert Canadell, Lluís Calvo, Bel Bosck, Carles Bellver i Adriana Bàrcia.

Si ja coneixíem l'existència d'un hoquei de pedres, amb el so de Quimi Portet, d'una sopa de pedres, narrada per Xesco Boix, i de les pedres colgades a la sorra dels jardins zen, per què no hi podia haver un paté de pedra? Amb tot, la pedra, relacionada amb els òrgans interns (el paté és un fetge malalt), s'associa més al cor (metafòricament) i als ronyons (sense l'ús de recursos estilístics).

Tots els textos aplegats són proses poètiques que no pel fet de dur l'etiquetat de *prosa* resulten més senzills o simples d'interpretar que qualsevol poema, diguem-ne, de tall clàssic i/o convencional. Ben al contrari, són textos complexos i carregats d'un humor antisocial i provocador que dona gust d'acompanyar amb somriures polifònics i ganyotaires.

Cal destacar (no sé si cal, però a mi em ve de gust) un epileg transversal (per la revista lleidatana) i epistolar (per les epístoles..., que sona a mal del cul) escrit per Gerard Horta i Enric Casasses Figueres, que, com el mateix Casasses diu, “sense *i* rima rítmicament amb *el vint-i-cinc de desembre* i per tant es pot cantar amb la mateixa música”, sense la “típica *i* trenca-rimes i espanyolista de Gabriel i Galán, Góngora i Argote, Blasco i Bàñez, etcètera”.

ARTFÒBIA

GUILLEM CIFRÉ

